

Małgorzata Rostkowska

Komentarz do podstawy programowej przedmiotu informatyka

Wstęp

Wymagania opisane w podstawie programowej na każdym etapie edukacyjnym zgrupowane są wokół siedmiu głównych tematów, których brzmienie na poszczególnych etapach niewiele się od siebie różni. Oczywiście pod takimi samymi ogólnymi sformułowaniami kryją się wymagania na różnym poziomie trudności, a często nawet zupełnie inne umiejętności. Na przykład pod hasłem „bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem w szkole podstawowej”, kryją się zupełnie inne umiejętności niż w gimnazjum, a w gimnazjum inne niż w liceum.

Zapisy w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego dotyczącego bezpieczeństwa pracy przy komputerze

Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej:

Treści nauczania

Zajęcia komputerowe. Uczeń kończący klasę I:

- 2) wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia.

Zajęcia komputerowe. Uczeń kończący klasę III:

- 5) zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediów:
 - a) wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwiera kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,
 - b) ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu.

II etap edukacyjny: klasy IV-VI

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem; świadomość zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i Internetu.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem.

Uczeń:

- 6) przestrzega podstawowych zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze, wyjaśnia zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera.
7. Wykorzystywanie komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych do rozwijania swoich zainteresowań, zastosowanie komputera w życiu codziennym, opisywanie zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i Internetu.

Uczeń:

- 1) opisuje przykłady wykorzystania komputera i sieci Internet w życiu codziennym;
- 2) szanuje prywatność i pracę innych osób;
- 3) przestrzega zasad etycznych i prawnych związanych z korzystaniem z komputera i Internetu, ocenia możliwe zagrożenia.

III etap edukacyjny – przedmiot Informatyka

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, wykorzystanie sieci komputerowej; komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych. (...)

V. Ocena zagrożeń i ograniczeń, docenianie społecznych aspektów rozwoju i zastosowań informatyki.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, korzystanie z sieci komputerowej.

Uczeń:

- 5) samodzielnie i bezpiecznie pracuje w sieci lokalnej i globalnej.
3. Komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych

Uczeń:

- 4) stosuje zasady netykiety w komunikacji w sieci. (...)
7. Wykorzystywanie komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych do rozwijania zainteresowań; opisywanie innych zastosowań informatyki; ocena zagrożeń i ograniczeń, aspekty społeczne rozwoju i zastosowań informatyki.

Uczeń:

- 2) opisuje korzyści i niebezpieczeństwa wynikające z rozwoju informatyki i powszechnego dostępu do informacji, wyjaśnia zagrożenia związane z uzależnieniem się od komputera;
- 3) wymienia zagadnienia etyczne i prawne, związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych oraz przejawy przestępczości komputerowej.

IV etap edukacyjny – zakres podstawowy

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, wykorzystanie sieci komputerowej; komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych.
- V. Ocena zagrożeń i ograniczeń, docenianie społecznych aspektów rozwoju i zastosowań informatyki.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Bezpieczne posługiwanie się komputerem, jego oprogramowaniem i korzystanie z sieci komputerowej.

Uczeń:

- 3) korzysta z podstawowych usług w sieci komputerowej, lokalnej i rozległej, związanych z dostępem do informacji, wymianą informacji i komunikacją, przestrzega przy tym zasad netykiety i norm prawnych, dotyczących bezpiecznego korzystania i ochrony informacji oraz danych w komputerach w sieciach komputerowych.

7. Wykorzystywanie komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych do rozwijania zainteresowań, opisywanie zastosowań informatyki, ocena zagrożeń i ograniczeń, aspekty społeczne rozwoju i zastosowań informatyki.

Uczeń:

- 1) opisuje szanse i zagrożenia dla rozwoju społeczeństwa, wynikające z rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- 2) omawia normy prawne odnoszące się do stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, dotyczące m.in. rozpowszechniania programów komputerowych, przestępczości komputerowej, poufności, bezpieczeństwa i ochrony danych oraz informacji w komputerze i w sieciach komputerowych.

IV etap edukacyjny – zakres rozszerzony

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, wykorzystanie sieci komputerowej; komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych.
- V. Ocena zagrożeń i ograniczeń, docenianie społecznych aspektów rozwoju i zastosowań informatyki.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

7. Uczeń wykorzystuje komputer i technologie informacyjno-komunikacyjne do rozwijania swoich zainteresowań, opisuje zastosowania informatyki, ocenia zagrożenia i ograniczenia, docenia aspekty społeczne rozwoju i zastosowań informatyki:
 - 2) wyjaśnia szanse i zagrożenia dla rozwoju społecznego i gospodarczego oraz dla obywateli, związane z rozwojem informatyki i technologii informacyjno-komunikacyjnych;
 - 3) stosuje normy etyczne i prawne związane z rozpowszechnianiem programów komputerowych, bezpieczeństwem i ochroną danych oraz informacji w komputerze i w sieciach komputerowych;
 - 4) omawia zagadnienia przestępczości komputerowej, w tym piractwo.

Komentarz

Nauczyciel każdego przedmiotu powinien znać przedstawione powyżej cele i treści zawarte w podstawie programowej, dotyczące bezpiecznej pracy ucznia przy komputerze podłączonym do sieci Internet.

Uczeń, w czasie nauki w szkole, będzie poszerzać swoją wiedzę na temat bezpiecznej pracy z komputerem podczas wyodrębnionych wykładów, pokazów i dyskusji. Należy także zadbać o to, aby stosował zdobytą wiedzę w różnych sytuacjach: podczas lekcji informatyki, innych lekcji, kiedy wykorzystuje komputer podczas zajęć dodatkowych i domowych.

Mogą to być drobne sprawy, np. zwrócenie uwagi uczniowi, aby się wyprostował, czy tak ustawił monitor, aby ostre światło nie padało na ekran komputera i nie męczyło oczu.

Innym razem może to być monitorowanie, które strony uczeń przegląda, zainteresowanie się, czy uczniowie nie gromadzą się wokół komputera, aby dokuczać koledze, zwrócenie uwagi na to, czy uczeń napisał temat w liście wysłanym do nauczyciela, sprawdzenie, czy nie kopiuje treści z sieci i nie oddaje jako swoich prac itd.

Ważne jest również, aby nauczyciel własną postawą i przykładem świadczył o prawdziwości i powadze zasad, które wpaja uczniom. Nauczyciel, prezentując własne materiały dydaktyczne, czy to w postaci kart pracy, czy strony WWW lub prezentacji komputerowej, powinien zawsze zwracać uwagę i podkreślać fakt przestrzegania praw autorskich. W prowadzonej z uczniami i rodzicami korespondencji powinien przestrzegać etykiety, nie uczestniczyć w rozsyłaniu spamu i dbać, aby komputer zawsze był dobrze zabezpieczony przed atakami wirusów i hackerów.

Ponieważ technologie informacyjno-komunikacyjne coraz głębiej wnikają w codzienne życie uczniów, do starań o bezpieczeństwo dzieci i mło-

dzieży należy także włączyć rodziców uczniów. To oni przede wszystkim muszą poznać zagadnienia, które wiążą się z bezpieczeństwem ich dzieci pracujących lub bawiących się za pomocą komputera, zrozumieć, jakie zagrożenia generują nowoczesne technologie. Jak praca dzieci przy komputerze wpływa na ich zdrowie, jak uchronić dzieci przed przestępcami, którzy przenieśli swoją aktywność do Internetu. A może również zwrócić uwagę, czy ich dziecko samo nie staje się cyberagresorem?

Wśród wielu rodziców nadal panuje przekonanie, że gdy dziecko spędza czas przed komputerem, nic mu nie grozi. W rzeczywistości rodzice mają święty spokój, ale dalekie konsekwencje braku kontroli są często przykre. Rodzice powinni baczniej przyjrzeć się temu, co robią ich dzieci i jaki to ma wpływ na ich rozwój.

Im wcześniej, zarówno w szkole, jak i w domu, rozpoczniemy edukację dotyczącą bezpieczeństwa pracy przy komputerze, tym większa jest szansa na wyrobienie w dziecku właściwych przyzwyczajzeń, na jego właściwą postawę i wzbudzenie refleksji.

Źródło

<http://www.reformaprogramowa.men.gov.pl/dla-nauczycieli/edukacja-matematyczna-i-techniczna>

Autorka jest nauczycielką informatyki w XIV LO im. S. Staszica w Warszawie, doradcą metodycznym w zakresie informatyki dla nauczycieli szkół średnich m. st. Warszawy

Strach

Gra może przestraszyć młodsze dzieci.

Seks

W grze pojawiają się nagość i/lub zachowania seksualne lub nawiązania do zachowań o charakterze seksualnym.